

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/23/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514201122
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3514201122.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti o maloleté deti Z., nar. XX.XX.XXXX, H., nar. XX.XX.XXXX a Z., nar. XX.XX.XXXX O., t.č. bytom M. XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, pracovisko Myjava, deti rodičov T. E., bytom Z., R. XXX/X a A. O., t.č. vo výkone trestu ÚVTOS Ilava, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 11. februára 2014, č.k. 5P/25/2014-15 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nariadil predbežné opatrenie, ktorý dočasne umiestnil mal. Z., mal. H. a mal. Z. O. do Detského mestečka R. - T., Na M. XX, R. - T.. Vychádzal zo zistenia, že matka mal. detí spolu s mal. deťmi býva v ubytovni a do septembra 2013 v spoločnej domácnosti býval aj otec maloletých detí. V súčasnosti sa nachádza na neznámom mieste a neprispieva na výživu maloletých detí. Ako vyplynulo z podnetu ÚPSVaR matka maloletých detí absolútne nezvláda výchovu a výživu detí z dôvodu drogovej závislosti, čím ohrozuje zdravý vývoj maloletých detí. Pokiaľ sa matka nepodrobí protidrogovej liečbe nie je predpoklad, že by sa starostlivosť z jej strany o deti zlepšila. Súd prvého stupňa s poukazom na ust. § 74 ods. 1, § 76 O.s.p., § 54 ods. 1,2,3,4,5, § 55 Zákona o rodine dospel k názoru, že bez rozhodnutia súdu o vydaní predbežného opatrenia by nebola v potrebnej miere zabezpečená starostlivosť o maloleté deti Z., H. a Z.. Matka maloletých detí ani pri vynaložení veľkej pozornosti zo strany ÚPSVaR, zo strany detskej lekárky ako i školy, ktorú maloletá navštevuje sa nepodarilo situáciu v rodine zmeniť. Pokiaľ sa matka maloletých detí nepodrobí protidrogovej liečbe v danom prípade nie je ani predpoklad, že by sa z jej strany starostlivosť o maloleté deti zlepšila. Z týchto dôvodov súd dočasne umiestnil mal. deti Z., H. a Z. do Detského domova R. - T.. Ďalej konštatoval, že súd vo veci samej vykoná rozsiahle dokazovanie výsluchom účastníkov konania, vyžiadania si aktuálnych správ o šetrení pomerov o podrobení sa protidrogovej liečbe na strane matky a iné.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka mal. detí. V odvolaní uviedla, že nemala finančné zabezpečenie na úhradu testu na zistenie drogovej závislosti a preto až v súčasnosti predkladá lekársku správu od MUDr. N. Z., z ktorej vyplýva, že závislosť na nadmerné užívanie alkoholu alebo iných návykových látok u nej nebola zistená. Uvedené tvrdenie vylučuje skutočnosť, že by bola drogovo závislá. Nie je pravdou, že nezvláda výchovu a výživu svojich detí z dôvodu drogovej závislosti. Je si vedomá nedostatkov v oblasti písania a čítania vzdelávacieho procesu jej dcéry Z.. Poukázala ale i na tú skutočnosť, že dcéra dosahuje priemerné výsledky, snažila sa za zaostávajúcim predmetom zabrať. Dcéra školu riadne navštevuje, snaží sa jej každodenne zabezpečovať riadnu desiatu, ktorá jej vystačí na celý vyučovací proces. Pokiaľ ide o syna Z., ten sa narodil predčasne, a to v ôsmom mesiaci, pričom v súčasnej dobe ho učí chodiť na nočník. S argumentáciou, že nemala pre svoje dieťa ani jednu plienku nesúhlasila. Financie na zaobstaranie svojich detí získava z rodičovského príspevku, prídavku na deti a taktiež jej finančne vypomáha otec, ako i ostatní príbuzní. Čo sa týka vzťahu detí k nej vie, že tieto sú na ňu veľmi citovo naviazané a taktiež majú veľmi silný citový vzťah s ostatnými členmi jej rodiny.

Vyslovila názor, že z predložených listinných dôkazov zo strany kolízneho opatrovníka nie je preukázané, že by bola vážne ohrozená alebo narušená výchova detí. Spolu s odvolaním predložila lekársku správu zo dňa 13.02.2014 od MUDr. P. Z., z ktorej vyplýva, že abúsus alkoholu a iných návykových látok nebol u matky dokázaný.

Otec mal. detí sa k odvolaniu matky písomne nevyjadril.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. Pokiaľ ide o predloženú lekársku správu zo strany matky, poukázal na to, že v správe nebolo uvedené, akým vyšetrením lekárka prišla k záveru, že u matky nebola zistená závislosť na nadmernom užívaní alkoholu alebo iných návykových látok, či vyšetrením z krvi, moču. Mal za to, že išlo pravdepodobne len o jednorazové vyšetrenie a bolo načasované matkou. Poukázal na to, že matka bola od začiatku augusta 2013 veľakrát vyzývaná pracovníkmi tamojšieho úradu a z ich strany bolo dohodnuté aj vyšetrenie v psychiatrickej ambulancii, čo matka nevyužila. I keby skutočne na strane matky nebol problém s užívaním drog, nemalo by to vplyv na ich rozhodnutie podať podnet na dočasné umiestnenie detí do detského domova. Trval na tom, že zdravie a život detí bol v starostlivosti matky ohrozený, pretože matka zanedbávala výživu detí. Zo správ lekárky je evidentné, že deti hladovali, o čom svedčí prítomnosť ketolátky v moči detí. O nedostatočnej výžive detí svedčí aj skutočnosť, že mal. Z. v určitom období v domácom prostredí nepribral, no počas hospitalizácie v nemocnici pribral 200 gramov. V spolupráci s lekárkou vyvinuli maximálne úsilie zmeniť postoj matky k starostlivosti o deti, prieť matku opakovanými častými návštevami a pohovormi k zodpovednosti k zabezpečeniu základnej potreby detí - ich výživy. Lekárka poskytovala deťom nutridrinky, osobne im opakovanne priniesla potraviny. I keď matka vedela, že ich návštevy boli zamerané predovšetkým na prítomnosť potravín v jej domácnosti, tieto často úplne absentovali, resp. boli nedostatočné. Poukázal na to, že matka bola opakovanne upozornená, že ak svoj prístup k zabezpečeniu výživy detí nezmení, tamojší úrad podá podnet na umiestnenie detí do detského domova. V súčasnosti sa mal. deti nachádzajú v Detskom mestečku R. - T.. I keď deti sú na matku citovo viazané, nie je možné ich ponechať v jej starostlivosti hladovať. Ďalej uviedol, že v rodine matky nie je nikto, kto by sa mohol postarať o jej mal. deti.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov, alebo do starostlivosti toho, koho označí súd; alebo do striedavej starostlivosti.

Pred začatím konania alebo po jeho začatí môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený a za predpokladu naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Účelom predbežných opatrení vo všeobecnosti je rýchla, i keď dočasná úprava práv a povinností, a to nielen právnych, ale aj faktických. Predbežné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti odôvodňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá predbežná ochrana, a súčasne, že sa jedná o stav kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov.

Z obsahu spisu vyplýva, že mal. deti Z., H. a Z. pochádzajú z družského vzťahu matky T. E. a A. O. ktorí nežijú v súčasnosti v spoločnej domácnosti. Matka mal. detí spolu s deťmi býva v ubytovni a do septembra 2013 v spoločnej domácnosti býval aj otec mal. detí. V súčasnosti sa otec nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v Ilave. Zo správy ÚPVSaR Nové Mesto nad Váhom vyplýva, že s rodinou začali intenzívnejšie spolupracovať v mesiaci august 2013, kedy im bolo oznámené, že matka zanedbáva starostlivosť o deti, odchádza v nočných hodinách z bytu, deti necháva samé bez dozoru. Podľa správy kolízneho opatrovníka na základe anonymného hlásenia zistili, že matka požívala drogy, pričom sa odmietala podrobiť toxikologickému vyšetreniu. Pri šetrení pomerov v domácnosti matky chýbali akékoľvek potraviny, matka zanedbávala výživu detí. Zo správ ošetrojúcej lekárky mal. detí bolo zistené, že deti hladovali, o čom svedčila prítomnosť ketolátky v moči detí. Kolízny opatrovník v spolupráci s lekárkou od augusta 2013 sa snažil zmeniť postoj matky v starostlivosti o deti, lekárka predpisovala deťom nutridrinky, osobne im opakovane priniesla potraviny, pričom pri návštevách kolízneho opatrovníka matka mala často nedostatočné zásoby potravín, resp. niekedy nemala potraviny žiadne. Dňa 16.01.2014 bola ÚPVSaR Nové Mesto nad Váhom doručená žiadosť Základnej školy Z. o preverenie rodičovskej starostlivosti matky o mal. Z.. Zo správy Základnej školy Z. vyplýva, že mal. Z. nosí špinavé oblečenie, zapácha, nezapája sa do vyučovacieho procesu. Zo správy detskej lekárky zo dňa 30.01.2014 vyplýva, že deti nemajú dostatočnú výživu, čím je ohrozený ich zdravý vývin. Z uvedených skutočností vyplýva, že matka napriek snahe kolízneho opatrovníka, lekárky i školy nevenuje náležitú starostlivosť o deti, zanedbáva ich výživu. Za tejto situácie bol aj odvolací súd toho názoru, že v danej veci sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p., ktorým bolo nariadené, aby boli mal. deti Z., H. a Z. dočasne umiestnené do Detského mestečka R. - T.. Za daného stavu, keď matka dlhodobo zanedbáva starostlivosť o deti a najmä zanedbáva ich výživu, vážne ohrozuje zdravie a psychický vývoj detí, bola preukázaná naliehavá potreba riešiť pomery mal. detí nariadením predbežného opatrenia. Otec detí je vo výkone trestu odňatia slobody, nie je schopný v súčasnosti zabezpečovať starostlivosť o deti, pričom v rodine matky nie sú žiadni príbuzní, ktorí by sa mohli postarať o jej mal. deti. Z týchto dôvodov bolo odvolanie matky nedôvodné.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

V závere odvolací súd poukazuje, že nariadené predbežné opatrenie má len dočasný charakter. Podľa § 81 ods. 2 O.s.p. je povinnosťou súdu začať konanie bez návrhu o výchove mal. detí. V tomto konaní budú rodičia vypočutí a budú skúmané ich možnosti a schopnosti zabezpečovať riadnu starostlivosť o mal. deti.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** je prípustné.